

УСТАВ НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

У С Т А В

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

І. ГЛАВА ПЪРВА. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.

Чл.1. С този устав се урежда учредяването, устройството, управлението, дейността, имуществото, финансирането, издръжката и прекратяването на Народно читалище „Васил Левски-2004”, с. Късак, ул. Балкан №8, община Доспат, област Смолян .

Чл. 2. (1) Народно читалище „Васил Левски-2004”, с. Късак е традиционно самоуправляващо се културно – просветно сдружение на жителите от гр., което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без ограничения и без оглед на възраст, пол, политически и религиозни възгледи, и етническо самосъзнание.

(2) Читалището е юридическо лице с нестопанска цел с наименование „Васил Левски-2004 г.” То е създадено и функционира на основание на Закона за народните читалища, Закона за юридическите лица с нестопанска цел и този устав.

(3) Народно читалище „Васил Левски-2004.” има за седалище с. Късак, ул. Балкан №8, община Доспат, където се намира и адреса на управлението му: обл. Смолян, общ. Доспат, с. Късак, ул. Балкан №8.

(4) Народно читалище „Васил Левски-2004“ е 100% публична общинска собственост.

Чл. 3. (1) Целта на читалището е да задоволява потребностите на местното население, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в гр. ;
2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация;

(2) За постигане на целта по ал.1, читалището извършва следните основни дейности:

1. урежда и поддържа библиотека, читалня, фото-, фоно-, филмо- и / или видеотека;
2. създава и поддържа електронни информационни мрежи;
3. предоставя компютърни и интернет услуги на населението;
4. развива и подпомага любителското художествено творчество;
5. организира школи, кръжоци, курсове, клубове, кино и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
6. събира и разпространява знания за родния край;
7. създава, съхранява и популяризира музейни и други сбирки, съгласно Закона за културното наследство;
8. извършва допълнителни дейности и услуги, свързани с предмета на основната му дейност, които не противоречат на Закона за народните читалища, Закона за юридическите лица с нестопанска цел и този устав, като използва приходите от тях за постигане на определените в устава му цели. **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „Васил Левски-2004”, с. Късак не разпределя печалба!**
9. **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „Васил Левски-2004г.”** с. Късак може да участва в

четалищни сдружения за постигане на целите, които си е поставило.

II. ГЛАВА ВТОРА. УЧРЕДЯВАНЕ /ПРЕОБРАЗУВАНЕ/.

Чл. 4. (1) Читалище могат да учредят /преобразуват/ най-малко 50 дееспособни физически лица за селата или 150 дееспособни физически лица за градовете, които вземат решение на учредително събрание.

(2) Учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи. Уставът урежда:

1. наименованието;
2. седалището;
3. целите;
4. източниците на финансиране;
5. органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения;
6. начина за приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос.

Чл. 5. (1) Читалището придобива качеството на юридическо лице с вписването му в регистъра на организациите с нестопанска цел, в чийто район е седалището на читалището.

(2) Вписването на читалищата в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел се извършва без такси по писмена молба от настоятелството, към която се прилагат:

1. протоколът от учредителното събрание;
2. уставът на читалището, подписан от учредителите;
3. нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо читалището, и валидният печат на читалището.

(3) В регистъра се вписват:

1. наименованието и седалището на читалището и източникът на първоначалното му финансиране;
2. уставът;
3. имената на членовете на настоятелството и на проверителната комисия на читалището;
4. името и длъжността на лицето, което представлява читалището;
5. настъпилите промени по т.1 – 4.

(4) Всяка промяна в обстоятелствата по ал.3 трябва да бъде заявена в 14-дневен срок от възникването ѝ.

III. ГЛАВА ТРЕТА. ЧЛЕНСТВО В ЧИТАЛИЩЕТО.

Чл. 6. Членството в читалището е свободно за всички дееспособни граждани без ограничения, щом те работят за постигане на целите на читалището и защитават неговите интереси.

Чл. 7. (1) Членовете на читалището са: индивидуални, колективни и почетни.

(2) Индивидуалните членове на читалището са български граждани. Те са действителни и спомагателни:

1. Действителни индивидуални членове на читалището могат да бъдат всички дееспособни, непоставени под запрещение лица навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос, определен с решение на Общото събрание и имат право да избират и да бъдат избирани в неговите органи.

2. Спомагателни индивидуални членове на читалището са всички дееспособни, непоставени под запрещение лица, които не са навършили 18 години и работят за постигане на целите на читалището. Те могат да бъдат освободени от плащането на членския внос или да го заплащат в намалени размери, съобразно решенията на настоятелството. Спомагателните индивидуални членове на читалището нямат право да

избират и да бъдат избирани в органите на ръководството на читалището. Те имат право на съвещателен глас.

(3) Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат: професионални организации; стопански организации; търговски дружества; кооперации и сдружения; културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

(4) Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл. 8. (1) Кандидатите за действителни индивидуални членове подават писмено заявление до настоятелството на читалището, с което декларират, че желаят да станат членове на читалището, че познават и приемат устава на читалището и ще работят за постигане на неговите цели.

(2) Кандидатурите се гласуват на заседание на настоятелството. На члена на читалището се издават съответните документи за членство.

(3) Приетият за действителен член на читалището плаща членския си внос по ред определен от настоятелството.

Чл. 9. При условията на чл. 11, ал. 3 от Закона за народните читалища, в читалището могат да членуват колективни членове. Те се приемат по писмено заявление на упълномощен представител на кандидатите за колективно членство и имат право на един глас.

Чл. 10. Колективни членове могат да бъдат:

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;
5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

Чл. 11. (1) Лицата, които имат особени заслуги към читалището се обявяват за почетни членове по решение на Общото събрание, по предложение на настоятелството или от членовете на читалището.

(2) На лицата по предходния член настоятелството издава съответните удостоверения.

Чл. 12. (1) Членовете на читалището имат право да:

1. участват в управлението на читалището
2. получават улеснен достъп до всички читалищни форми на дейност и прояви по ред определен от настоятелството;
3. ползват с предимство културно - просветните форми на читалището;
4. получават всякаква информация относно дейността на читалището и упражняват контрол върху нея.

(2) Членовете на читалището са длъжни:

1. да спазват устава на читалището и решенията на неговите членове;
2. да плащат лично членския си внос;
3. да участват в дейността на читалището;
4. да опазват имуществото и доброто име на читалището, както и да не уронват неговия престиж.

Чл. 13. (1) Членството в читалището може да се прекрати с решение на общото събрание, взето с $\frac{3}{4}$ мнозинство от общия брой на членовете в същото, когато член на читалището нарушава грубо настоящия устав и решенията на органите на Народно Читалище „ Васил Левски - 2004 г. ”, или работи срещу неговите цели и интереси и му е

причинил значителни вреди.

(2) Членството се прекратява и на основание отпадане:

1. при невнасяне на членски внос;
2. при неучастие в три последователни заседания на Общото събрание;
3. при системно неизпълнение на задължението за участие в дейността на читалището
4. по желание на самия член с писмено заявление до настоятелството, както и при прекратяване или преобразуване на колективен член.

IV. ГЛАВА ЧЕТВЪРТА. ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО.

Чл. 14. Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл. 15. (1) Върховен орган на читалището е общото събрание.

(2) Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл. 16. (1) Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;
2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
4. изключва членове на читалището;
5. определя основни насоки на дейността на читалището;
6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. приема годишния отчет до 31.03 на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органи на читалището;
11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;
12. взема решение за прекратяване на читалището;
13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.
14. взема решения за участие на читалището в читалищни сдружения.

(2) Решенията на общото събрание се вземат с явно гласуване и са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 17. (1) Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

(2) Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в населеното място, трябва да бъде залепена покана за събранието.

(3) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

(4) Решенията по чл.16, ал.1, т.1, 4, 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко

две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

(5) Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

Чл. 18. (1) Изпълнителен орган на читалището е **настоятелството**, което се състои от седем членове, избрани за срок до 3 години. Същите не трябва да имат роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен.

(2) Настоятелството:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

(3) Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината от членовете си. То само определя реда на своята работа.

Чл. 19. (1) Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години.

(2) Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представлява читалището заедно и поотделно със секретаря;
3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището въз основа решение на настоятелството.

Чл. 20. (1) Секретарят на читалището:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. представлява читалището заедно и поотделно с председателя.

(2) Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл. 21. (1) Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години.

(2) Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово-правни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

(4) При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление – и органите на прокуратурата.

Чл. 22. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната

комисия, и за секретари, лица които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 23. (1) Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за липса на конфликт на интереси и че не са „свързани лица” по смисъла на § 1 от ДР на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси, по реда и при условията на същия.

(2) Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

V. ГЛАВА ПЕТА. ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО.

Чл. 24. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 25. Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинските бюджети;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

Чл. 26. (1) Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

(2) Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината ежегодно.

Чл. 27 (1) Председателят на читалището ежегодно в срок до 31.03 е длъжен да представи на кмета на общината предложение за дейността на читалището през следващата година.

(2) Председателят на читалището представя ежегодно до 31.03 пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на програмата и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

VI. ГЛАВА ШЕСТА. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО.

Чл. 28.(1) Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години;
4. не е учредено по законния ред;
5. е обявено в несъстоятелност.

Чл. 29. (1) Разпределянето на останалото след удовлетворяването на кредиторите имущество се решава съгласно този устав, доколкото в закон не е предвидено друго. Ако решение не е било взето до прекратяването, то се взема от ликвидатора на читалището.

(2) Ако не съществуват лица по ал. 1 или ако те не са определяеми, имуществото преминава върху общината по седалището на читалището. Общината е длъжна да използва полученото имущество за дейност, възможно най-близка до целта на прекратеното читалище.

(3) Имуществото по предходните алинеи не може да се разпределя, продава или по

какъвто и да било начин да се прехвърля на ликвидатор, назначен извън кръга на лицата по ал. 2, с изключение на дължимото им възнаграждение.

(4) Лицата, придобили имущество в резултат на извършената ликвидация по ал. 1-3, отговарят за задълженията на читалище до размера на придобитото.

VII. ГЛАВА СЕДМА. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.

Чл. 30. Читалището има свой кръгъл печат с надпис Народно читалище „Васил Левски-2004”, с. Късак, ул. Балкан №8, общ. Доспат, обл. Смолян.

Чл. 31. Празник на читалището е 19.02.

Чл. 32. Настоящият устав е изменен и допълнен на основание Законът за народните читалища (изм. Д.В.бр.42 от 05 юни 2009 г.) и е приет на Общо събрание на читалището на 20.02.2019 година.

Чл. 33. За всички неуредени в този устав отношения се прилага Законът за народните читалища, Законът за юридическите лица с нестопанска цел и действащите в страната нормативни документи.

Устава е приет:

Председател: